

Sygn. akt II C 407/16

POSTANOWIENIE

Dnia 23 stycznia 2017 roku

Sąd Rejonowy dla Łodzi-Widzewa w Łodzi, II Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: SSR A. B.

Protokolant: sekretarz sądowy P. O.

po rozpoznaniu w dniu 23 stycznia 2017 w Łodzi

na rozprawie

sprawy z powództwa I. B.

przeciwko M. S.

o zachówek

na skutek zawarcia ugody

postanawia:

1. umorzyć postępowanie w sprawie;
2. nie obciążać stron obowiązkiem zwrotu na rzecz Skarbu Państwa nieuiszczonych kosztów sądowych;
3. przyznać i wypłacić adwokatowi S. D. ze Skarbu Państwa – Sądowi Rejonowego dla Łodzi – Widzewa w Łodzi kwotę 2.952 zł (dwa tysiące dziewięćset pięćdziesiąt dwa złote), w tym 23 % podatku VAT, tytułem kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej powódce I. B. z urzędu.

Sygnatura akt II C 407/16

UZASADNIENIE

W pozwie z dnia 7 czerwca 2016 roku powódka I. B., reprezentowana przez pełnomocnika wyznaczonego z urzędu w osobie adwokata, wniosła o zasądzenie na jej rzecz od pozwanej M. S. kwoty 26.666 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia wytoczenia powództwa do dnia zapłaty, o zasądzenie kosztów procesu oraz o przyznanie adwokatowi S. D. wynagrodzenia za pomoc prawną udzieloną powódce z urzędu.

Wskazana w pozwie kwota, jakiej zasądzenia domagała się na swoją rzecz powódka, stanowiła zachówek po: B. M., zmarłym w dniu 11 października 2011 roku w Ł. oraz po S. M. (1) z domu S., zmarłej w dniu 21 października 2012 roku, czyli rodzicach powódki.

Pozew został przygotowany przez pełnomocnika wyznaczonego dla powódki z urzędu - adwokat S. D..

(pozew k. 2-7)

Postanowieniem z dnia 17 marca 2016 roku wydanym przez Sąd Rejonowy dla Łodzi – Widzewa w Łodzi, I Wydział Cywilny w sprawie o sygnaturze akt (...), I. B. została zwolniona od kosztów sądowych w sprawie o zapłatę zachowku po

B. M. oraz po S. M. (2) oraz został dla niej ustanowiony pełnomocnik z urzędu w osobie adwokata, celem sporządzenia pozwu w w/w sprawie oraz celem reprezentowania powódki przed sądem.

(postanowienie z dnia 17.03.2016r. w załączonych aktach I Co 31/16 k. 16)

W dniu 13 października 2016 roku pełnomocnik powódki, na zarządzenie Sądu, złożył pismo procesowe, w którym cofnął wniosek dowodowy zawarty w pozwie o załączenie akt postępowania w sprawie II Ns 1710/13 i podtrzymał wniosek dowodowy o załączenie akt postępowania w sprawie II Co 78/14 tutejszego Sądu Rejonowego.

(pismo procesowe k. 26-27)

W dniu 15 listopada 2016 roku, pełnomocnik powódki złożył pismo procesowe, w którym wskazał prawidłowy adres zamieszkania pozwanej.

(pismo procesowe k. 38)

W dniu 12 grudnia 2016 roku odbyła się pierwsza rozprawa w przedmiotowej sprawie. Wobec faktu, iż odpowiedź na pozew została złożona dopiero na rozprawie, jej przebieg ograniczył się do zajęcia stanowiska procesowego przez pełnomocników stron. Pełnomocnik powódki wniosła o udzielenie jej 14 - dniowego terminu celem ustosunkowania się do treści odpowiedzi na pozew. Na terminie rozprawy pełnomocnicy stron wyrazili wolę podjęcia rozmów ugodowych w sprawie. Rozprawa, która trwała około 20 minut została odroczone. Jednocześnie Sąd udzielił pełnomocnikom stron 30-dniowego terminu na podjęcie rozmów ugodowych.

(protokół elektroniczny rozpra wy z dnia 12 grudnia 2016r. k. 63-64)

Rozmowy ugodowe doprowadziły strony do ustalenia warunków ugodowego zakończenia postępowania. Na terminie rozprawy w dniu 23 stycznia 2017 roku doszło do zawarcia przez strony ugody w sprawie o zachówek po B. i S. M. (2). Pełnomocnicy stron wnieśli zgodnie o umorzenie postępowania w sprawie. Pełnomocnik powódki wniosła o zasądzenie kosztów pomocy prawnej udzielonej powódce z urzędu. Oświadczyła, że nie zostały one uiszczone w żadnej części. Pełnomocnik pozwanej wniósł dodatkowo o nieobciążanie pozwanej kosztami postępowania z uwagi na sposób jego zakończenia.

(protokół elektroniczny rozprawy z dnia 23 stycznia 2017r. - k. 70-71; ugoda – k. 72)

Postanowieniem z dnia 23 stycznia 2017 roku wydanym na rozprawie w sprawie o sygnaturze akt II C 407/16 Sąd postanowił: umorzyć postępowanie w sprawie (punkt 1 postanowienia), nie obciążać stron obowiązkiem zwrotu na rzecz Skarbu Państwa nieuiszczonych kosztów sądowych (punkt 2 postanowienia) oraz przyznać i wypłacić adwokatowi S. D. ze Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego dla Łodzi – Władysława Władysława w Łodzi kwotę 2.952 zł, w tym 23 % VAT, tytułem kosztów sądowych nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej powódce I. B. z urzędu (punkt 3).

(postanowienie z dnia 23 stycznia 2017r. – k. 73)

Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

Jak wynika z treści przepisu art. 355 § 1 k.p.c. Sąd wydaje postanowienie o umorzeniu postępowania, jeżeli powód cofnął ze skutkiem prawnym pozew lub jeżeli wydanie wyroku stało się z innych przyczyn zbędne lub niedopuszczalne. Mając na uwadze fakt, iż w sprawie doszło do zawarcia przez strony ugody przed Sądem, orzeczono jak w punkcie 1 sentencji postanowienia z dnia 23 stycznia 2017 roku.

Orzeczenie o kosztach postępowania (punkt 2 postanowienia) zostało wydane w oparciu o przepis art. 102 k.p.c. w związku z art. 113 ust. 1 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych z dnia 28 lipca 2005 roku (Dz.U. z 2016 r. poz. 623). Powódka korzystała ze zwolnienia od kosztów sądowych na mocy postanowienia wydanego w dniu 17 marca 2016 roku, jednak jej roszczenia zawarte w pozwie zostały w ugodzie sądowej w kwocie oscylującej mniej więcej w połowie jej roszczeń. Pełnomocnik pozwanej natomiast już na pierwszym terminie rozprawy wyraził wolę

podjęcia rozmów celem ugodowego zakończenia postępowania. Mając na uwadze fakt, iż przedmiotowa sprawa została zakończona poprzez zawarcie ugody przez strony, Sąd doszedł do wniosku, że zachodzi szczególnie uzasadniony przypadek, który uzasadniał nieobciążanie stron obowiązkiem zwrotu kosztów postępowania.

O zwrocie kosztów nieopłaconej pomocy prawnej Sąd orzekł w oparciu o treść przepisu § 4 ust. 1-3 w związku z § 8 pkt 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (Dz. U. z dnia 5 listopada 2015r., poz. 1801). Na rozprawie w dniu 23 stycznia 2017 roku pełnomocnik powódki wyznaczony z urzędu adwokat S. D. złożyła wniosek o przyznanie jej wynagrodzenia za pomoc prawną udzieloną powódce z urzędu. Wniosek ten zawierał oświadczenie, o którym mowa w treści § 3 powołanego powyżej rozporządzenia.

Podstawą prawną przyznania adwokatowi wyznaczonemu z urzędu dla powódki I. B. celem przygotowania pozwu w sprawie o zachówek oraz reprezentowania jej praw przed Sądem była treść § 8 pkt 5 rozporządzenia – według wartości przedmiotu sprawy. Pełnomocnik wyznaczony z urzędu przygotowała pozew o zachówek po obojgu rodzicach powódki, jednak mając na uwadze fakt, iż sprawa dotyczyła sporu pomiędzy tymi samymi stronami należało jej się z tego tytułu tylko jedno wynagrodzenie obliczone według wartości przedmiotu sporu (26.666 zł). W § 8 rozporządzenia wskazana została jednak maksymalna wartość opłaty obliczona zgodnie z wartością przedmiotu sporu.

Ustalając wysokość wynagrodzenia należnego pełnomocnikowi powódki wyznaczonemu dla niej z urzędu, Sąd miał jednak przede wszystkim na uwadze treść przepisu § 4 ust. 1 powołanego rozporządzenia, który jako zasadę statuuje – przy ustalaniu wynagrodzenia pełnomocnika z urzędu w osobie adwokata – opłatę w wysokości co najmniej 1/2 opłaty maksymalnej określonej w § 8 rozporządzenia. Ustalenie tej opłaty w wysokości wyżej niż powyżej opisana jest możliwe w oparciu o kryteria wymienione w ust. 2 przepisu § 4. Należą do nich: stopień zawłości sprawy, nakład pracy adwokata, jego wkład w przyczynienie się do wyjaśnienia i rozstrzygnięcia sprawy, a w szczególności - czas poświęcony na przygotowanie się do prowadzenia sprawy, liczba stawiennictw w sądzie w tym na rozprawach i posiedzeniach, ilość czynności podjętych w sprawie, w tym czynności podjętych w celu polubownego rozwiązania sporu, również przed wniesieniem pozwu, wartość przedmiotu sprawy, wkład pracy adwokata w przyczynienie się do wyjaśnienia okoliczności faktycznych, jak również do wyjaśnienia i rozstrzygnięcia istotnych zagadnień prawnych budzących wątpliwości w orzecznictwie i doktrynie, tryb i czas prowadzenia sprawy, obszerność zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, a w szczególności dopuszczenie i przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego lub biegłych sądowych, dowodu z zeznań świadków, dowodu z dokumentów o znacznym stopniu skomplikowania o obszerności.

W sposób niekwestionowany Sąd założył, iż adwokat S. D. przygotowała w sprawie pozew o zapłatę zachowku oraz dwa kolejne, jednak niezbyt obszerne, pisma procesowe (będące wynikiem ustosunkowania się do zarządzeń wydanych przez Sąd). W jednym z tych pism został jedynie prawidłowo wskazany adres zamieszkania strony pozwanej, a obowiązek w tym zakresie ciążył na stronie powodowej już w zakresie prawidłowego sformułowania pozwu. W sprawie odbyły się jedynie dwie krótkie rozprawy. Już na pierwszej z nich pełnomocnicy stron wyrazili wolę podjęcia rozmów ugodowych. Do zawarcia ugody doszło na kolejnej rozprawie wyznaczonej przez Sąd. Niewątpliwie do ostatecznego ustalenia warunków ugodowego zakończenia postępowania przyczynił się również nakład pracy pełnomocnika wyznaczonego dla powódki z urzędu.

Z drugiej jednak strony, Sąd miał przede wszystkim na uwadze, że w sprawie nie było prowadzone w żadnym zakresie postępowanie dowodowe, nie zostały w niej przeprowadzone zawnioskowane dowody z zeznań świadków, dowód z przesłuchania stron ani dowód z opinii biegłego z zakresu szacowania wartości nieruchomości. W aktach sprawy znajdują się jedynie dokumenty o jasnej treści, bez elementów skomplikowania. Argumentacja prawna zawarta w pozwie ograniczyła się do dokonania prostych matematycznych obliczeń związanych z pomnożeniem założonej wartości nieruchomości wchodzącej w skład spadku przez ułamek należy powódce z tytułu zachowku. Na marginesie jedynie zaznaczenia wymaga, iż ułamek ten został zakwestionowany przez stronę pozwaną w odpowiedzi na pozew. Wobec ugodowego zakończenia sporu pomiędzy powódką i pozwaną, ten problem nie był analizowany szerzej w

toku dalszego postępowania przed Sądem. W sprawie nie występowały inne zagadnienia prawne budzące poważne wątpliwości w doktrynie i orzecznictwie, a wymagające nakładu pracy pełnomocnika wyznaczonego z urzędu.

Na marginesie jedynie zaznaczyć należy, iż przed wyznaczeniem jej pełnomocnikiem z urzędu, adw. S. D. dysponowała pełnomocnictwem udzielonym jej przez powódkę do reprezentowania jej w sprawie o zapłatę zachowku. Przesłane wtedy pozwanej wezwanie do zapłaty nie było czynnością podjętą przez adwokata na etapie przedsądowym, już po ustanowieniu jej pełnomocnikiem z urzędu dla powódki.

Nie bez znaczenia dla ustalenia wynagrodzenia należnego pełnomocnikowi z urzędu powódki I. B. na powyżej wskazanym przez Sąd poziomie, jest również wartość przedmiotu sporu w przedmiotowej sprawie. Przy założeniu, że wynagrodzenie to mogłoby zostać ustalone w oparciu o stawkę maksymalną wynosiłoby ono 5.904 zł (4.800 zł + 23% VAT).

W przedmiotowej sprawie, mając na uwadze wszystkie powołane powyżej okoliczności, Sąd uznał za zasadne przyznanie i wypłacenie ze Skarbu Państwa adwokatowi S. D. wynagrodzenie w kwocie 2.952 zł (2.400 zł + 23% VAT) w wysokości 1/2 stawki maksymalnej.